

VOORDEUR.

vermogende eigenaars tot belangrijke verbouwingen en veelal zelfs tot nieuwbouw overgaan.

Het spreekt vanzelf, dat de kasteelen, die uit deze dagen dateeren niet zoo zeldzaam zijn als de andere. Toch is ook van hen — en van de in 17de en 18de eeuw verrezenen — het grootste deel verdwenen, of, vooral in de eerste helft der 19de eeuw zoo veranderd, dat het nu onherkenbaar is. Het wijzigen van de geveltoppen en van de vensters, en dan het pleisteren der muren, waren daarvoor wel de meest werkzame middelen. Men behoeft de prentwerken van Lutgers (± 1856) maar eens door te zien om over-

tuigd te worden hoeveel toen reeds, in de hoogtij der plasterij, onherstelbaar was vernield!

* * *

Van de enkele ons gebleven buitenverblijven uit de eerste helft der zeventiende eeuw, is het huis Duivenvoorde onder Voorshoten wellicht het best bewaarde en zeker het meest illustere voorbeeld; het heeft in zijn algemeenen opzet betrekkelijk weinig geleden en de latere wijzigen zijn geschied met voldoende zorg, zoodat aan het vroeg zeventiende-eeuwsche karakter betrekkelijk weinig schade werd toegebracht. In zooverre althans, dat het op het eerste gezicht nog als een vroeg-zeventiende-eeuwsch bouwwerk aandoet.

Dat neemt niet weg, dat het toch gedeeltelijk nog veel ouder is, inwendig. Het lijkt mij vrij zeker dat het groote middenpand reeds

deel zal hebben uitgemaakt van het oude kasteel, waarvan de geschiedenis teruggaat tot op 1226. Dat oude kasteel was niet zeer groot, althans Buchelius, die het op zijn omzwervingen zag, zeide ervan in een der allereerste jaren der 17de eeuw, dat het huis Duivenvoorde heel wat minder aanzienlijk was dan het geslacht, dat het bewoonde, — het huis Warmond, van een anderen tak der familie stelde hij er beschamend tegenover.

De groote hal, die nu nog terstond bij het binnenkomen imponeert, moet daar vroeg reeds aanwezig geweest zijn als voornaamste vertrek. Terzijde stonden waarschijnlijk kleine torens, althans aan den linkervleugel,